

**Erfgoedtijdschrift voor Borchtlombeek, O.L.V.-Lombeek, Pamel en Strijtem
Verschijnt 8 maal per jaar. Vierde jaargang nr. 2, Roosdaal, maart 2016**

Rausa

Erfgoedtijdschrift voor
Borchtlombeek, O.L.V.-
Lombeek, Pamel en Strij-
tem

Secretariaat en verant-
woordelijke uitgever:
Erfgoed Rausa, Varing 40,
1760 Pamel
www.rausa.be

Werkten mee aan dit num-
mer: Ivan Retoré, Roos-
daalse Fotografenvereni-
ging, Bart Caulier, Karen
Van Schuerbeeck. Artikels:
Walter Evenepoel

Eindredactie:
Kristien Hemeryckx en
Walter Evenepoel

Iedere auteur is verant-
woordelijk voor haar/zijn
bijdragen.

Je kan je gratis abonneren
op de digitale versie van
Rausa door een eenvou-
dig bericht te sturen naar
rausa@skynet.be. Het tijd-
schrift is ook in gedrukte
versie beschikbaar, maar
dan kost een jaarabonne-
ment € 20- vóór 15 janu-
ari te storten op
BE 97 8601 1557 2549

©
Zonder voorafgaande toestem-
ming van Erfgoed Rausa mag
niets uit deze uitgave worden
verveelvoudigd en/of openbaar
worden gemaakt door middel
van druk, fotokopie of op welke
andere wijze dan ook.

om te beginnen...

Rausa verschijnt in februari, maart, april, juni, augus-
tus, september, november en december in digitale ver-
sie en op aanvraag in gedrukte versie. De digitale num-
mers zijn gratis. Wie een gedrukte versie wil, kan zich
in december abonneren (€ 20) voor de volgende jaar-
gang. **In de loop van het jaar worden geen nieuwe
gedrukte abonnementen genoteerd.**

Wie zelf artikels wil schrijven of beeldmateriaal wil be-
zorgen is hartelijk welkom. De bijdragen graag inleve-
ren een maand voor de datum van verschijnen.

Redactieadres:

Erfgoed Rausa, Varing 40, 1760 Pamel,
rausa@skynet.be, 054 32 33 64

Inhoud van dit nummer:

Blz. 2	om te beginnen
Blz. 3	ieder zijn waarheid
Blz. 4	terugblik
Blz. 5	Rausa in actie
Blz. 7	van hondenslagers, zwissen en champet- ters, deel 2
Blz. 9	Strijtemse champetters
Blz. 14	champetters in de Lombeken
Blz. 19	uitsmijter
Blz. 20	het beeld van de maand

Op de voorpagina: de jonge veldwachter Domini-
cus De Coen rond 1923 (foto: archief Thea De
Coen)

Ieder zijn waarheid

De redactie van Rausa leeft wat op wolkjes. Niet alleen zijn er bijna dagelijks oproepen binnen gelopen van mensen die vragen om voortaan ook ons tijdschrift te mogen ontvangen, maar belangrijker nog, er komen talrijke reacties binnen over de artikels. Soms wordt er gevraagd naar wat meer uitleg, vaak hebben mensen interessante aanvullingen, soms wijst men ons op onvolkomenheden. Soms zijn er mensen die ons heel voorzichtig aantonen dat wat we schrijven niet helemaal overeenstemt met de waarheid. Natuurlijk zijn we daar blij om! Niet omdat we het zo prettig vinden om de bal mis te slaan, maar omdat wij dankzij de nieuwe informatie de zaak kunnen rechtzetten. Één enkele keer is het ons overkomen dat iemand heel boos was over een passus in een artikel. Deemoedig zijn we gaan onderzoeken waar we ons hadden laten misleiden. Wat bleek: wij vonden over hetzelfde onderwerp nog drie, sterk verschillende versies, de ene nog overtuigender dan de andere. Daar sta je dan met al die verschillende waarheden. Op zo'n ogenblik kun je er dan voor kiezen om helemaal niets te schrijven, maar ook daar is de waarheid niet mee gediend. Bij Rausa kiezen we om toch op de ingeslagen weg door te gaan: informatie verzamelen, zoveel mogelijk nagaan of de gegevens kloppen en die dan gieten in een leesbare en attractieve vorm.

Of we doen beroep op deskundigen die voor ons een vraagstuk ontrafelen en dat op hun persoonlijke manier verwoorden.

Als er lezers zijn die het verhaal kunnen aanvullen of het vanuit een ander standpunt willen belichten, dan zijn wij daar heel blij om. De tijd dat in heemkundige kringen bitsige polemieken werden gevoerd omwille van het groot gelijk ligt hopelijk ver achter ons. Er moet ruimte zijn voor ieders 'Waarheid'.

Die bieden we dus ook in dit lentenummer graag aan. Het omvangrijkste stuk is de ontknoping van onze 'studie' over de behoeders van het recht. Hoe onvolkomen ook, alles bij mekaar genomen zullen we in pakweg dertig bladzijden, toch een flink aantal Roosdaalse voorvaders even 'tot leven' hebben gewekt. In de aanloop naar Pasen kan dat tellen. Wij herhalen ook nog eens uitgebreid dat we een paar heel interessante activiteiten op stapel hebben staan. Zorg dat je achteraf niet moet komen klagen dat je het net hebt gemist!

Met een warme trui en een zot maarts zonnetje op een zuidelijk terras, zal Rausa je dus eens te meer niet ontgoochelen.

WE

4 februari kerk van O.L.V.-Lombeek

Er moet al een gewichtige burger het heden met de eeuwigheid ruilen voor de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Lombeek evenveel bezoekers onder haar gewelven ziet plaats nemen als op die vierde februari. De interesse voor de voorstelling van de Gezinsreconstructies van Strijtem en O.L.V.-Lombeek was bemoedigend groot.

De aanwezigen werden dan ook verwend met een heel mooi programma: voorzitter Luc Van Cauwelaert maakte van de gelegenheid gebruik om de unieke locatie waar deze presentatie plaats vond, de betoverende kerk van Lombeek met haar ongeëvenaard retabel, gepast in het zonnetje te zetten.

Nadien konden de aanwezigen genieten van een warme ode aan Lombeek en Strijtem. Jan De Leeuw schilderde met poëtische volzinnen een ontroerend beeld van 'zijn' twee dorpen en auteur Rita Van Isveldt verklapte ons waar ze de bezieling vandaan haalt om een onderneming als deze gezinsreconstructie tot een goed einde te brengen.

Maar Rausa liet ook de kans niet voorbijgaan om een ander pronkstuk van de Lombeekse 'kathedraal' tot zijn recht te laten komen. Organist Peter Kestens liet het Goynautorgel feestelijk zingen tijdens de gesmaakte intermezzi en hij begeleidde het dankbare publiek tijdens een overrompelende finale, samen met zijn zoon Michiel op trompet, naar een gezellige receptie in de Lombeekkring.

Daar gingen de boeken zoals dat heet als zoete broodjes van de hand. In die mate zelfs dat de oplage bijna volledig is uitgeput. Wie zich nog wil verzekeren van een exemplaar van Strijtem of Lombeek zal zich dus moeten reppen. Van Borchtlombeekse gezinsreconstructies hebben we nog een reserve, dus ook daarvoor kun je nog terecht op ons secretariaat of beter nog, op een opendeurdag in onze erfgoedkelder.

Aanbieding

**(tot zolang de voorraad strekt):
de drie boeken samen (gezinsreconstructies Borchtlombeek, Strijtem, en Onze Lieve-Vrouw-Lombeek van Rita Van Isveldt) aan promotieprijs €50-**

IJZER

23 maart, 20.30u

De werkelijkheid is soms schokkender dan de verbeelding. Tot die vaststelling kwam ook acteur/muzikant **Wim Claeys** toen hij zich ging verdiepen in het leven van zijn grootvader. Zijn zoektocht in oude dossiers en familiedocumenten leverde een aantal uiterst merkwaardige bevindingen op. Wim Claeys bracht al deze puzzelstukken bij mekaar in een magistraal verhaal.

We maken kennis met grootvader Fons en zijn twee broers Edmond en Gust. Zij beleven in de loopgraven aan de **IJzer** elk hun eigen strijd, kleine mensen in de Grote Oorlog. De meester-verteller schildert haarfijn de karakters, wekt medelijden en afgrijzen op en laat zijn protagonisten evolueren van leugenaar naar slachtoffer, van lafaard naar held, van pechvogel naar gelukzak ... en omgekeerd.

In de muziekwereld, zeker in en om Gent, is Wim Claeys (°1972) een gevierd muzikant. De voorbije jaren heeft hij zich ook ontplooid tot een gewaardeerd cabaretier en verteller.

Hij debuteerde als acteur met een programma rond de Gentse marktzanger Karel Waeri. Dat leverde meteen genoeg ervaring op om met 'IJzer' ijzersterk te bevestigen. In een knappe regie van Mich Walschaerts neemt Wim Claeys de toeschouwers mee in een onwaarschijnlijk aangrijpend verhaal. Hoe tragisch ook de gebeurtenissen, met zijn sappige verteltrant en zijn virtuoze muzikale interventies, voert de verteller ons mee naar een ontvullende ontknoping. Na twee jaar met een eigen creatie de Nacht van de Geschiedenis te hebben ingevuld, zijn we bij **Erfgoed Rausa** heel blij dat we ook in 2016 in samenwerking met het **Davidfonds** voor een zeer boeiende theatervoorstelling kunnen zorgen.

Wie de recensies over 'IJzer' leest, beseft dat er op 23 maart een uniek spektakel zal te zien zijn in de schouwburg van Het Koetshuis.

De kaarten vliegen de deur uit... boek daarom meteen op het reservatienummer van GC Het Koetshuis, Strijtem

054 89 49 02.

Kaarten: € 10-.

opendeurdagen in de erfgoedkelder van 9 tot 12 uur
op 2 april en 7 mei.

**Zaterdag 23 april, van 9 tot 12u:
Filmprojectie**

Rituelen op de pellicule

In de erfgoedkelder van GC Het Koetshuis. Gratis toegang!

Combineer deze voorstelling met een
rondleiding in de kerk van Strijtem

Je wordt om 10 uur opgewacht aan de ingang van de kerk door de gids bij uitstek:

Luc Van Liedekerke.

Donderdag 28 april 2016, 20u

Professor Stefaan Top

Rituelen van de wieg tot het graf of de strooiweide

Polyvalente zaal GC Het Koetshuis

Gratis toegang,
reservatie verplicht

054 32 33 64, rausa@skynet.be

**Een meesterlijke causerie
door een geboren verteller**

Sessie gemeentelijk archief:
5 april, 3 mei en 7 juni, vanaf 14 uur,
gemeentehuis.

Op 4 juni (9.30 tot 12uur) rondt Willy De Smedt een driedelige reeks over familiegeschiedenis af. Net zoals dat voor de eerste twee voordrachten het geval was, zal Willy nu ook ongetwijfeld de aanwezigen begeistern. Hij is een gedreven familievorser die de passie voor de 'kleine' geschiedenis op een meeslepemde manier kan meegeven. Bovendien is hij bijzonder beslagen in het aanwenden van de nieuwste technieken om aspirant-genealogen op het goede spoor te zetten.

Zaterdag 4 juni, 9.30 tot 12uur

Willy De Smedt

derde sessie over

familiegeschiedenis

Genealogie in de praktijk

Van hondenslayers, zwissen en champetters (deel 2)

In Rausa 1 passeerden al een flink peloton lieden die zich op de een of andere manier verdienstelijk maakten op het vlak van ordehandhaving. We eindigden toen met de imposante champetter Felix Wauters en beloofden toen in dit nummer de reeks veldwachters tot de gemeentefusies rond te maken. Belofte maakt schuld! Vóór we de Strijtemse en Borchtlombeekse wetsdienaars laten paraderen werken we Pamel af...

Domien de champetter

Wie in Pamel de pensioengerechtigde leeftijd benadert of heeft bereikt, zal bij het horen van de omschrijving 'van Lippen Coen' meteen weten dat hier een afstammeling bedoeld wordt van Philippus De Coen (1869-1944), uit het stamhuis aan de Lostraat. 'Lippen', de verbastering van Philippus, gaat ook over op zijn kleinzoon die in het stamhuis een gezin sticht met negen kinderen. De oudste zoon, Judocus zal sneuvelen in WOI, een jongere broer, Joannes (Wanjt va Lippen Coen) zal 104 jaar worden, maar toch gaan we het hier hebben over de tweede broer, Dominicus, die het grootste deel van zijn leven zal aangesproken worden als 'Domien de champetter'.

Wij trokken naar de Korte Kamstraat, waar we een babbel hadden met Thea, een dochter van Domien. In enkele alinea's vatten we hier de levensloop samen van een plichtsbewust wetsdienaars, die bijna vier decennia zijn dorpsgenoten binnen de lijntjes deed lopen.

Dominicus werd geboren als tweede kind in het gezin De Coen-Minner op 1 december 1896. Wanneer in 1913 de kleine Jozef het gezin compleet maakt hebben de ouders de zorg over vijf jongens en vier meisjes. Wanneer Domien 18 jaar is rommelt het in Europa en in augustus zit het er bovenarms op: oorlog! Onder de jonge mensen heerst een bijna euforische stemming. Zij staan in de rij om zich als vrijwilliger te laten registreren bij het Belgisch leger. Ze zullen daar eventjes 'den Duits' een pandoering gaan geven. Ook de twee oudste zonen van Lippen Coen stonden te trappelen om zich als heldhaftige patriotten naar het front te begeven. De wijze vader verzette zich kortdaat, er was geen sprake van soldaatje spelen. Op een onzalige dag moest Lippen toch een aantal uur het huis uit en Domien, samen met zijn oudere broer Judocus (20 jaar) scharrelden wat spullen bij mekaar en ze haastten zich naar het station van Denderleeuw. Toen vader thuis kwam en vernam wat zijn kornuiten hadden bedisseld, was hij in alle staten. Hij sprong op zijn fiets maar kwam net op tijd aan in Denderleeuw om de trein te zien vertrekken. Hij zou zijn oudste zoon nooit mee weer zien, hij sneuvelde in Diksmuide, op 22 mei 1916. Domien overleefde de verschrikking wel en toen hij na vier jaar naar huis terugkeerde was heel het dorp van zijn komst op de hoogte. Op de Dries liepen de kinderen liedjes zingend en jubelend achter de grote held, die allicht met gemengde gevoelens in de Lostraat werd ontvangen.

"Vader heeft nooit veel verteld over zijn belevissen aan de IJzer. Hij was overigens over het algemeen niet echt spraakzaam. Ook over zijn werk als veldwachter vertelde hij haast nooit. Wij wisten wel dat hij af en toe moest meegaan wanneer mensen moesten 'geconvoceerd' worden, een karwei waar hij heel erg tegenop zag. Maar verhalen over belevissen op het werk heeft hij nooit opgedist. Hij was er wel trots op dat hij oud-strijder was. In de familie begrijpen we ook niet goed waarom op zijn graf op het kerkhof aan de Dender geen kenteken van oud-strijder is aangebracht, zoals dat bij anderen wel het geval is. Misschien kan dit artikel de aanleiding zijn om het toch nog in orde te brengen".

Thea toont ons nog een document uit 1923 waarop Burgemeester De Schepper zijn handtekening zet onder de benoeming van Domien De Coen tot 'dwangbeveldeger'. We mogen ook enkele foto's kopiëren waarop we de wat oudere champetter vriendelijk vanonder zijn kepie zien glimlachen en een andere foto met de knappe jonge veldwachter. Een mooier beeld om de voorpagina van dit Rausa-nummer te sieren bestaat niet.

Domien De Coen en zijn echtgenote Victorine De Duffeleer lieten een mooie art-deco-woning bouwen aan de vroegere Kleistraat (nu Dr. Roosensstraat) en het gezin kreeg acht kinderen.

Tot 1960 deed hij plichtsgetrouw zijn werk en een klein jaar voor hij zou kunnen genieten van zijn pensioen is hij ziek geworden en op de koude 10de december gestorven. Een beetje bijzonder: ook zijn echtgenote stierf op 10 december, maar dan wel 34 jaar na haar man.

De woning van de familie De Coen- De Duffeleer aan de Dr. Roosensstraat

De opvolger van Domien zou meteen ook de laatste Pamelse champetter worden: **Eduard Eylenbosch**, een naam waarmee deze goedlachse man niet vaak meer zou worden aangesproken. Vanaf zijn benoeming in 1961 heette hij gewoon 'Warken Champetter'. Hij had Borchtlombeekse wortels, maar de liefde bracht hem naar Pamel. Misschien had de veldwachter hier en daar wel de reputatie van een strenge, zakelijk en afstandelijke ambtenaar te zijn, maar Warken had van al deze eigenschappen net het tegenovergestelde: hij was vriendelijk, sportief en pragmatisch. De scherpe kanten van de wetteksten mochten voor hem, als het enigszins kon, wat afgevijld worden. Misschien was dat wel de belangrijkste reden waarom hij na een aantal jaren de champetterkepie ruilde voor een bedienbureel op het gemeentehuis.

Daar werd hij het gezicht van de burgerlijke stand, waar hij de jonge koppeltjes met een kwinkslag hun trouwboekje overhandigde en hen zo op weg zette naar een (in vele gevallen toch) mooie toekomst. Wij hadden bij hem in de Tezuivenenstraat met hem nog heel graag eens een babbel gehad over zijn wedervaren als champetter, maar zijn gezondheid laat dit niet meer toe. Jammer, het had een mooi orgelpunt geweest achter het verhaal van de Pamelse champetters.

*Foto hiernaast:
de jonge veldwachter Edward Eylenbosch*

Strijtemse champetters

In een 'Davidsfondsklokje' van 1988 spitte Gerard Van Herreweghen alle herinneringen over Strijtemse veldwachters naar boven. Een eerste vaststelling daarbij is dat het ambt in deze gemeente meer dan twee eeuwen in dezelfde familie bleef. Het was de familie Praet die van begin 18de eeuw tot bijna de helft van de 20ste eeuw de Strijtemse 'officieren' en veldwachters leverde. Wie in de buurt als 'van 't volk van Protjes' wordt genoemd, kan zich beroemen op verwantschap met deze familie van ordehandhavers.

Jacobus Praet is de stichter van de dynastie. Het moet rond 1695 geweest zijn, de periode waarop Lodewijk XIV lafhartig de Brusselse markt bombardeert, dat Jacobus neerstrijkt in Strijtem. In 1707 is hij zeker al aan de slag, als opvolger van Andries Mertens. Hij verdient naast zijn gage als beschermer van wet en orde ook een flinke stuiver als herbergier. Of dat altijd gemakkelijk met mekaar te rijmen viel, kunnen we alleen maar gissen. Jacobus heeft acht kinderen en een van zijn zonen, **Phillipus Praet** volgt zijn toen al bejaarde vader op. Ook hij combineert het kastelijnschap met zijn gerespecteerde ambt van 'officier'. Hij heeft niet meteen het meest gunstige tijdstip getroffen: zijn herberg is regelmatig het toneel van plunderingen door Franse soldaten (tijdens de Oostenrijkse Succesieoorlog).

Een jaar voor hij sterft geeft hij zijn ambt door aan een van zijn zonen. Deze **Jacobus II** heeft het zo mogelijk nog slechter getroffen. Hij moet tijdens zijn ambtsperiode de Strijtemse samenleving voor onrecht behoeden, terwijl de Boerenkrijg hier woedt en de Franse revolutionairen onze gewesten inpalmen. Die onzachte jongens hervormen hier alles wat aan het Ancien Régime deed denken, dus ook het gerechtelijk apparaat. Vanaf nu wordt ook niet meer gesproken van 'officier' maar van 'garde-champêtre'. Net zoals zijn collega's uit de naburige dorpen zal Jacobus Praet verplicht worden om de gemeente uit te kammen, op zoek naar dienstweigeraars. Deze omstandigheden zullen zeker bijgedragen hebben tot zijn vroegtijdig overlijden.

Dit keer gaat de job niet naar een zoon, maar wel naar een neef, alweer een **Jacobus Praet III**. Hij zwaait hier met zijn sabel tijdens de Napoleonitische periode, maar kort na 1811 heeft hij zijn plunje al doorgegeven aan een nieuwe garde-champêtre (of gewoon 'champetter' zoals men zijn functie in het vervolg zal noemen).

Was Jacobus III misschien wat te week, de nieuwe champetter zal dat allicht niet geweest zijn. **Joseph-Constantin Bascour**, een Brusselse vondeling, had nog dienst gedaan in het leger van Napoleon. Hij was het dus die samen met ontevreden boeren op het kasteel van Strijtem ging onderhandelen met Kapitein Mercer, toen die zich hier aan het voorbereiden was om in Waterloo een robbertje te gaan vechten. Hij zal de dood zijn ingegaan met de overtuiging dat we hier voor altijd tot de Nederlanden zouden behoren want hij overlijdt al in 1820, amper veertig jaar oud.

Onder leiding van veldwachter Joseph Bascour komen de burgers van Strijtem op het kasteel hun beklag doen bij Kapitein Mercer (1815). Paul Eylenbosch in de rol van Bascour. (Foto Jan Daem).

In Strijtem hielden ze ongetwijfeld van continuïteit want na het korte intermezzo van Joseph Bascour, gaat een jongere broer van Jacobus II vanaf 1820 in uniform door Strijtem paraderen:

Philippus Praet II.

Deze telg van 'Protjes' blijft ook na de omwenteling van 1830 op post en geeft enkele jaren vóór zijn dood de betrekking door aan zijn zoon **Carolus-Judocus Praet**. Erg lang heeft die man het niet getrokken want wij lezen bij Van Herreweghen dat hij in 1874 overleed in Pamel.

Philippus-Amandus Praet, zijn oudste zoon 'erft' de veldwachterspet. Hij heeft er maar kort kunnen mee pronken want hij overlijdt op 43-jarige leeftijd. De één zijn dood is de ander zijn brood, het klopt ook bij de familie Praet! Een broer van Amandus, **Jacobus IV** (1849-1926) wordt de laatste naamdrager die de Strijtemse kapoenen en scheefschaatsers kan bestraffen. We zien zijn naam later vernederlandst in de akten opduiken als 'Jaak'. Zoals al zijn voorvaderen is hij veldwachter-herbergier. Zijn gezin wordt gezegend met negen kinderen, waarvan zeven meisjes. De twee zonen zien het blijkbaar niet zitten om de politionele verantwoordelijkheden te dragen en zo komt het dat de Praet-dynastie wordt beëindigd.

Willy Baetens vond in de gemeenteraadsverslagen van Strijtem een aantal gegevens die toch een wat bijzonder licht werpen op het einde van de loopbaan van Jaak Praet. Die had in het voorjaar van 1920 (hij was toen al de zeventig voorbij) de gemeenteraad om opslag gevraagd. In het verslag staat duidelijk dat de vroede vaders hier niet op gingen omdat ze van oordeel waren dat de champetter niet echt meer een voorbeeld was van plichtsbef. Praet heeft het hen duidelijk kwalijk genomen want op de volgende gemeenteraad vernemen we dat hij zijn ontslag heeft ingediend.

*Champetter Jaak Praet
(foto: archief Willy Baetens)*

De jacht is open! Drie kandidaten dienen zich aan. Één valt onmiddellijk uit de boot omdat hij geen oud-strijder is. De kandidaat met de meeste stemmen wordt op die zitting meteen aangesteld, maar op de volgende gemeenteraad wordt die benoeming weer ingetrokken en gaat men kiezen uit dezelfde kandidaten, maar nu duikt plots een nieuwe naam op: Rufin Baetens. Welke onderhandelingen er toen in de wandelgangen gevoerd zijn weten we niet, maar eigenaardig genoeg is het de nieuwe kandidaat die de baan krijgt.

Vanaf 1920 gespt **Rufin Baetens** dus de matrak aan. Over de lotgevallen van deze uit Impegem afkomstige champetter kan men gerust een roman schrijven. Zijn kleinzoon Willy (Rombautstraat) heeft er ons honderduit over verteld. Willy kan dan ook putten uit een prachtige bundel documentatie die hij verzameld heeft bij opzoekwerk in allerlei archieven. "Het moet ne 'vrieë keirel' geweest zijn" zegt de kleinzoon en hij illustreert het met enkele voorbeelden.

Nogal wat pendelaars die met de tram naar Brussel gingen werken hadden de gewoonte om na het werk in de buurt van de tramstatie een paar cafeetjes te bezoeken. De champetter zorgde er altijd voor dat hij tegen die tijd 'een commissie' moest doen in de buurt van de steenweg. Het gebeurde zelden dat hij niet door de ene of de andere werd getrakteerd. Die mannen zullen gedacht hebben: "Ge houdt een champetter beter te vriend, je weet nooit waar het goed voor is". De cafébazen zelf waren uiteraard ook blij met de komst van de champetter en hij werd er dus op alle mogelijke manieren in de watten gelegd. De contacten waren niet met iedereen even hartelijk.

Champetter Rufin Baetens

Zo is er in 1929 een incident waardoor de gemeenteraad hem zelfs wil ontslaan, de gouverneur zal het ontslag echter ongedaan maken. Volgens Willy's vader had champetter Rufin van duivel noch hel schrik, dus zeker ook niet van de baron/burgemeester. Er wordt zelfs gezegd dat de gemoederen zo hoog opliepen dat Rufin de baron met zijn edele klikken en klakken van de trap van het gemeentehuis had gewipt. Het zal nadien wel bekoeld zijn, want Baetens bleef nog in dienst tot 1949. Op de foto hieronder zien we hem (tweede van links) samen met zijn Pamelse collega en goede vriend Domien De Coen (uiterst rechts).

August Eylenbosch, de laatste Strijtemse champetter

In 1949 moest Strijtem dus op zoek naar een nieuwe veldwachter. Na de bijna klasieke benoemingsperikelen treedt een geboren Borchtlombekenaar in dienst: Gust Eylenbosch. Je mag hem gerust een 'imponerende figuur' noemen die een belangrijke plaats zal innemen in de galerij van 'belangrijke Roosdaalse personen'.

Deze intelligente en talentrijke man schreef zijn eigen biografie, een boeiende getuigenis waaruit heel wat valt te leren over de plaatselijke geschiedenis. Zijn schoonzoon, Jan De Leeuw, verwerkte de tekst in drie lijvige bijdragen voor het Davidsfonds-Klokje (nr. 4, 2007 en nr. 3, 2009). Wie het volledige relaas wil lezen kan terecht in de erfgoedkelder op een van onze opendeurdagen.

In deze bijdrage voeren wij de belangrijkste feiten aan die champetter Gust situeren binnen ons relaas van de Roosdaalse ordehandhavers.

Vader Laurentius Eylenbosch, in Borchtlombeek beter bekend als 'Rens van Matiëzes', mocht op het einde van de Eerste Wereldoorlog een zoontje aangeven op het gemeentehuis. Het ventje werd in de registers genoteerd met de plechtige naam Augustinus, misschien ongewild een verwijzing naar de kerkvorst die ongetwijfeld vanuit de hemelse regionen een flinke portie van zijn wijsheid naar de Borchtlombeekse boorling heeft gestuurd.

Het gonsde daar in het huis aan de Bosstraat van de bedrijvigheid: herberg, tabakshandel, zelfs een kleine bakkerij en een grote winkel waar je alles kon kopen van schoolgerief over klompen, luizenpoeders en medicijnen.

De kleine Gust zag in de winkel alle mensen van het dorp passeren en op zondag was het een drukte van belang in de herberg waar 'De Verenigde Duivenliefhebbersbond' haar lokaal had.

Een van de meest ingrijpende zaken uit zijn jeugd was zeker de aanslag op zijn vader, die tijdens de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1926.

De man werd levensgevaarlijk gewond toen twee rivaliserende mannen van 'de tegenpartie' hem een steek in de hals en de schouder hadden gegeven. Gelukkig overleefde hij de aanslag. Misschien werd daarvoor in de knaap al iets van een onrechtbestrijder wakker gemaakt. Gust was amper tien jaar toen zijn moeder overleed.

Zoiets heeft natuurlijk gevolgen. Kleine Gust werd vanaf dat ogenblik ingeschakeld in het huishouden en 'de commercie'.

Toch werd zijn acteertalent al gauw opgemerkt en vertolkte hij op 11-jarige leeftijd al zijn eerste rol bij het plaatselijk toneelgezelschap. Ook op sportief vlak liet hij zich opmerken, zeker als het op fietsen aankwam.

Gust fietste dagelijks naar Ternat waar hij zijn secundair studies volgde aan het Sint-Jozefinstituut. Toen zijn oudere broer Henri naar het leger moest, zat er voor hem echter niets anders op dan zijn studies af te breken en thuis mee te draaien in de handelszaak. In zijn memoires vertelt Gust honderduit over de toestand in zijn dorp en over alle (neven)activiteiten waar hij bij betrokken was. Hij vertrouwt de lezer zelfs toe hoe hij aan de grote liefde van zijn leven is geraakt! Maar er zijn ook de oorlogspetikel...

In 1938 werd hij opgeroepen om naar het leger te gaan, waar hij ingelijfd werd bij 'het paardenvolk'. De politieke toestand was heel onrustig en enkele maanden later werd de algemene mobilisatie uitgeroepen. Gelukkig koelde de toestand spoedig af en de dienstplichtigen verheugden zich al op een naderende 'afzwaai'. Maar toen zij hun valiezen al aan het maken waren, kwam het noodlottige bericht: opnieuw algemene mobilisatie.

Tijdens deze periode verbleef hij een hele tijd in de streek (Strijtem, Pamel, Gaasbeek), later ging het richting Limburg. Op 10 mei, 1940 begon dan de oorlog.

Tijdens nachtelijke tochten per fiets trok Gust zich met zijn eenheid terug. In Maldegem werden zij voor het eerst echt met oorlogssituaties geconfronteerd: zware beschietingen door de Duitsers met de eerste gewonde makkers tot gevolg. Wat later hergroepeerden ze in Oostkamp, maar daar kwam het bericht dat de koning had gecapituleerd en dat iedereen naar huis mocht gaan. Het begin van vier jaar bezetting, een ellendige periode waarin hij als jonggehuwde steeds op zoek moest naar middelen om te overleven.

Toch was er ook wat tijd voor ontspanning en in 1942 werd Gust medestichter en secretaris van de Borchtlombeekse voetbalclub. Om de clubkas te spijzen werden regelmatig toneelopvoeringen georganiseerd en ook daar was onze jonge Eylenbosch een voortrekker.

Gust was een echte patriot en al was hij geen effectief lid van het verzet, toch verstrekte hij hulp aan ondergedoken verzetsstrijders (o.a. de latere volksvertegenwoordiger Bert Van Hoorick uit Aalst).

Na de oorlog was het niet zo eenvoudig om aan een goede baan te geraken. Gust werkte toen achtereenvolgens bij de Brusselse trammaatschappij en bij de post. Toen in '49 het ambt van veldwachter vrijkwam, diende hij op aandringen zijn schoonbroer, Burgemeester De Backer, zijn kandidatuur in. Zo'n benoemingen lopen meestal niet van een leien dakje en het was ook deze keer pas na een ingewikkeld kluwen dat Gust de benoeming in de wacht sleepte.

Wie bij het ambt van veldwachter denkt aan allerlei politionele activiteiten, die heeft het maar voor een klein deel bij het rechte eind. De champetter deed de controle op de werklozen, was in feite ook het hoofd van de 'technische dienst', werd ingeschakeld in talloze administratieve opdrachten, zorgde dat de pastoor zijn processies stijlvol begeleid werden en was ook belast met de zorg voor de verkeerssignalisatie. Gust Eylenbosch oefende een tijd zelfs de taak van gemeenteontvanger uit! Bovendien trok hij zich de controle en het onderhoud van het wegennet aan.

Geregeld deed hij beroep op werklozen die dan, met de goedkeuring van het gouvernement, een aantal dagen ter beschikking werden gesteld om wegeniswerken uit te voeren. Paul Eylenbosch, de zoon van Gust kent hierover talrijke anekdotes. Eentje uit de reeks: toen begin jaren vijftig de vijvers van het kasteel werden gedempt en de Kristus Koninglaan werd aangelegd (de Strijtemnaars noemden dat 'de rechttrekking') werden massa's kasseien en stenen uit Strijtem en Borchtlombeek aangevoerd om de drassige diepte op te vullen.

Dat gebeurde door middel van wagentjes die net als in een koolmijn op sporen liepen. Na de werkuren was dit het gedroomde (maar gevaarlijke) speelparadijs voor de Strijtemse kapoenen. Gust deed controle op de werkzaamheden. Waardig in zijn tenue en met glimmende laarzen stapte hij in het gezelschap van enkele opgevorderde werklouzen langs de werf. Hij moet zich op een bepaald ogenblik toch misrekend hebben, want hij kwam terecht in de zuigende modder die hem dieper en dieper het moeras in trok. Gelukkig konden de vergezellende 'doppers' hem uit zijn benarde situatie bevrijden. Yolande, zijn dierbare echtgenote, zal haar werk gehad hebben om manlief en kleren proper te krijgen.

Toen kwam de fusie (1965) en Gust kreeg een Pamelse (Edward Eylenbosch) en een Lombeekse (Louis Collet) collega. Een aantal opdrachten werden toen overgenomen door nieuw opgerichte diensten, maar er kwamen evenveel nieuwe opdrachten en bevoegdheden bij. Toen later het politiekorps werd gemoderniseerd, betekende dit ook een wezenlijke verandering van de functie. Toch bleef Gust nog vele jaren plichtsgetrouw maar met gezonde eigenzinnigheid zijn opdracht vervullen.

Ik heb hem ook vaak zijn persoonlijke visie op het beleid horen geven toen hij bij ons thuis de uitnodigingen voor de gemeenteraad kwam afgeven.

Altijd keurig in het pak, bedachtzaam trekend aan een goede sigaar en beheerst maar met overtuiging, samen met de geparfumeerde rook de oplossing uitademend voor de problemen die de Roosdaalse gemeenschap beslommerden.

Op Sint-Sylvester van 1981 heeft Gust Eylenbosch zijn kepie in de kast gehangen, maar dat betekende geenszins dat hij op zijn lauweren ging rusten. Als veldwachter had hij vanop de eerste rij een aantal mistoestanden in de gemeente waargenomen en hij wou er nu daadwerkelijk iets gaan aan doen. Daarom stelde hij zich kandidaat voor de gemeenteraadsverkiezingen van 1982. Hij werd op de CVP-lijst de enige verkozenen voor Strijtem. Volgens de afspraken bij de fusie in 1965 zou hij bijgevolg recht hebben op een schepenzetel. Er was echter in het geheim een bestuursakkoord gesloten en zo ging die post naar een PVV-mandataris. Een eerste teleurstelling. Gust werd een loyaal, maar toch kritisch gemeenteraadslid. Ondanks de vaststelling dat je in die periode als gewoon gemeenteraadslid niet zoveel zeggingskracht had en dat hij zich op het einde van de legislatuur als onafhankelijke had opgesteld, liet hij zich overhalen op in 1987 op een eenheidslijst te gaan staan. Zijn 376 voorkeurstemmen waren toen niet genoeg voor een zitje in de gemeenteraad. Toen nam hij het besluit om aan een welverdiend pensioen te beginnen. Gust Eylenbosch overleed op de gezegende leeftijd van 89 jaar in de herfst van 2007.

Champetters in de Lombeken

Tot ons spijt moeten we erkennen dat we voor OLV-Lombeek en Borchtlombeek niet zo'n uitgebreid verhaal kunnen presenteren als voor Pamel en Strijtem. Wij roepen de historici van deze dorpen op om dit hiaat op te vullen.

Voor Borchtlombeek starten we in 1930. Daar gespt **Elias Van Asbroeck** voor het eerst zijn holster en matrak rond zijn middel. Hij zal zijn taak vlekkeloos verrichten, ook tijdens de turbulente oorlogsperiode. De man is nog in dienst wanneer hij in 1971 overlijdt. Dan wordt het even zoeken naar een opvolger.

Op Kattem woonde een bescheiden jongeman die iedere dag optrok naar Denderleeuw om er in een gasbedrijf te gaan werken. Het was hard labeur om elke week meer dan 100 plaatsen aan te doen en er de gaskruiken te leveren. Maar **Jozef Lee-mans** was jong en sterk en hij verdiende goed zijn boterham. Zijn vader, die op het Borchtlombeekse gemeentehuis werkte werd aangesproken door de gemeentesecretaris. "Champetter, dat zou toch een schoon werk zijn voor uwe Jef" meende hij.

"Mijn vader vertelde me dus dat de functie van veldwachter vacant was. Ik was er echter niet meteen van overtuigd dat dit iets voor mij zou zijn. Ik dacht dat ik niet zou slagen in de toelatingsproef. Er stelden zich toen een aantal mensen kandidaat en ik deed niet mee. Na korte tijd bleek dat geen van de kandidaten voldeed. Ik dacht toen, ik zal het me toch maar riskeren. Ik ben examens gaan afleggen bij het provinciebestuur in Brussel en ik was samen met enkele anderen geslaagd. Er werden dan twee kandidaten weerhouden, waaronder ik. Toen moest de gemeenteraad de knoop doorhakken en die kozen unaniem voor mij. Op 10 mei 1971 werd ik dus de nieuwe champetter van Borchtlombeek. Ik heb vanaf dan heel wat moeten studeren. Al die wetteksten waren in het begin latijn voor mij. Maar redelijk snel werd ik het gewoon en vond ik mijn draai. Het mag gezegd worden dat deze baan voor mij een hele verbetering was.

Er was niet bepaald veel criminaliteit op te lossen in Borchtlombeek en dus was er genoeg tijd om in te springen op het gemeentehuis. Ik was in die tijd veel de baan op met de fiets, heel Borchtlombeek door. Dat was dan om bijvoorbeeld in te springen voor het opmaken van de statistieken van de bouw. Ik deed een toertje met mijn fiets en ik signaleerde waar men begon te bouwen. Soms moest ik eens een verklaring afnemen van personen in verband met een burenruzie of een verkeersinbreuk.

De landbouwtelling was ook een belangrijke activiteit. Ik moest bij de boeren gaan noteren welke gewassen ze hadden staan, hoeveel vee ze hadden en zo een hele vragenlijst vol. In het begin heb ik me daar wat aan 'mispakt'. Je komt aan op een hof en de boerin ontvangt je:

"A, dag champetter, zejje dou?"

"Ba jouk, 't es ve de landbouwtelling newou".

"Onze Sis zitj vanachter, 'k zal em nekke gon roepen. Wa gojje drinken terwouènt?"

"Awel geef mè dein mor e pinjt'n".

Op den duur komt de boer erdoor en je zorgt dat het blad degelijk wordt ingevuld. Dan ga je naar het volgende adres. Weer hetzelfde:

"Wa wiljde drinken?"

"Ge meeg mè nog iet geven, mo niet te straf".

Toen ik zo een paar huizen had gedaan, begon het wat moeilijker te worden.

"Na moenek oppassen da'k ie gin petatten vé jetbeez'n opskrouèf" dacht ik bij mezelf.

Ik had er in die tijd zo een stuk of 120 te tellen en ik realiseerde me dat het zo niet kon blijven duren. Ik besloot toen de boeren zelf naar mij te laten komen op het gemeentehuis of op een zitdag in de parochiezaal van Kattem. De boeren waren tevreden en ik nog meer.

Ook voor de volkstelling (om de tien jaar) moest je de baan op en bij de mensen gaan aankloppen. Toen wist ik wel al hoe ik het moest aanpakken!

Die eerste jaren werd alles ook nog echt 'in het boekje' genoteerd.

Op een bepaald ogenblik had ik in het gemeentehuis van Borchtlombeek een Remington-schrijfmachine met zo'n brede wegen zien staan. Dat was toch wel een uitdaging voor mij. Ik ben toen een maand of vier gaan cursus volgen in Schepdaal. Je kent dat, de toetsen afgestopt met gekleurde plakkers. Vanaf dat ogenblik kon ik alles keurig typen.

Met de fusie van 1977 werd mijn actieterrein verlegd. Borchtlombeek was immers een onderdeel van Roosdaal geworden en dus zat ik bijna alle dagen op het gemeentehuis in Pamel. Daar was ook veel meer werk aan de winkel. Ik kwam er terecht in een korps met een commissaris en de collega's-veldwachters van Strijtem en Lombeek.

Er waren nu plots veel meer activiteiten waar we bij betrokken waren. Zo was er in Borchtlombeek één wielervedstrijd per jaar die dan nog begeleid werd door de rijkswacht. In Pamel was het om de haverklap koers! Op gerechtelijk vlak was het ook wel een aanpassing. Regelmatig moest ik met een deurwaarder op stap om beslag te leggen. In het begin was ik daar niet graag bij omdat je die mensen kende en daar dan die inboedel gaan noteren... en dan waren er de echt moeilijke dingen zoals de vaststelling van een zelfmoord. Dat zijn zaken die je nooit gewoon wordt.

Dan was er plots ook de computer. Dat was opnieuw eens latijn voor mij. Mijn jonge collega's hebben me toen wel goed bijgestaan en het hielp natuurlijk wel dat ik al kon typen. Op de duur kon ik ermee mijn plan trekken, maar voor de fantasietjes heb ik gepast.

In 1985 ben ik overgestapt naar het politiekorps en kreeg dan de graad van hoofdinspecteur. Het korps breidde ook maar uit: naast de commissaris en mijn collega's Gust en Louis kwamen jonge agenten zoals Luc Van der Auwera en later ook Peter Van Droogenbroeck en Johan Hertveldt.

Ik heb mijn werk graag gedaan, maar ik ben toch opgelucht dat ik er vanaf ben. Als men vroeger de champetter zag komen, dan ging men zich wel inhouden, men had nog respect voor ons. Dat is nu bijna volledig verdwenen.

Ook al die achterpoortjes die er zijn, daarvan word je moedeloos.

Als je toch eens een dief kon betrappen, dan was je al gauw een aantal nachtelijke uren aan het schrijven aan je PV. Dan moest je met die kerel naar het justitiepaleis en als je je niet haastte dat je thuis was, dan was die dief al voor jou thuis. Dat stootte mij tegen de borst, want 's anderendaags staat er in de krant "de politie heeft hem laten gaan". Maar het is niet de politie die hem laat gaan! Het is de procureur die, na het lezen van ons relaas en de confrontatie met de verdachte, beslist over aanhouding of laten gaan. Meestal kiest die voor het laatste en dat leidt bij de burgers tot misnoegdheid. Op een handelsbeurs hebben we zo eens gasten opgepakt die 20 autobanden hadden stuk gestoken. We hebben een verslag van een halve boek moeten schrijven, hen eerst nog moeten eten geven, en ze dan in Brussel gaan afleveren. Diezelfde namiddag liepen ze hier triomfantelijk rond".

Het is Jef duidelijk aan te zien dat hij deze gang van zaken betreurt en dat het voor hem een opluchting was toen hij op pensioen kon gaan. Het werd voor hem echter geen 'mooie oude dag'. Zijn vrouw werd ernstig ziek en ondanks de eindeloze zorgen waarmee hij haar omringde heeft hij haar na twee jaar toch moeten laten gaan.

Jef is niet verbitterd, hij vult zijn dagen met het lezen van de krant en de zorg om zijn huis en zijn tuin. Elke week trekt hij er met goede vrienden op uit. Waarschijnlijk zal hij, wandelend door Brugge of Gent, met meer aandacht dan de doorsnee burger het doen en laten van de huidige ordehandhavers observeren.

Om af te ronden

Vóór we het tweeluik over de Roosdaalse ordehandhavers afsluiten nog twee korte beschouwingen: hoe zat het tijdens de Tweede Wereldoorlog met het bewaren van recht en orde en ten slotte laten we een bevoorrechte getuige aan het woord over de overgang van 'champetter' naar 'agent'.

In haar verhandeling 'Roosdaal tijdens de Tweede Wereldoorlog' schrijft **Hanna Van Asbroeck** bijzonder interessante zaken over de dramatische periode van het interbellum tot en met de repressie. Deze schitterende verhandeling uit 2008 gaat in op feiten die we hier niet allemaal uit de doeken kunnen doen. Geïnteresseerden kunnen de publicatie komen raadplegen in ons archief.

Zo leren we dat tijdens de oorlogsperiode voor de lokale ordehandhaving veel aandacht werd besteed aan opleiding en de rekrutering van de 'juiste mensen'. Men is er echter in geen enkele van de vier (toen nog zelfstandige) gemeenten in geslaagd om de gemeentepolitie te 'nazificeren'.

Men kampte wel met een gebrek aan manschappen. Dit probeerde men op te vangen door een soort 'hulppolitie' in het leven te roepen (burgers worden tijdelijk verantwoordelijk voor het administratieve aspect van de lokale ordehandhaving) en het onder dwang inschakelen van de lokale bevolking voor bewakingsopdrachten, bijvoorbeeld voor de 'Boerenwacht'. Hanne Van Asbroeck heeft voor de vier gemeenten onderzocht hoe men de groeiende criminaliteit kon bedwingen en welke burgers, al dan niet gedwongen, met bewakingsopdrachten werden belast. Deze mensen werden in de volksmond 'stokchampettters' genoemd. Zij besluit: "*Nergens is er bewijs gevonden als zouden deze wachten vervallen zijn in een irrelevant orgaan van de Nieuwe Orde, integendeel: overal komen zij tegemoet aan de reële vraag naar veiligheid van de bevolking*".

Vaarwel Champetter!

Uit de biografieën op de vorige bladzijden konden we al afleiden dat in de samenleving van vandaag geen plaats meer is voor de wat vrijgevochten wetsdienaar die reglementen kon en mocht interpreteren naargelang de ernst van de situatie.

De tijden waren toen ook anders en in een samenleving zoals we die vandaag kennen, is het waarschijnlijk niet meer mogelijk om de soepelheid van vroeger te handhaven. In de laatste paragrafen van onze beknopte 'plaatselijke politiegeschiedenis' laten wij ons binnenleiden in de actuele situatie door iemand die nog heeft samengewerkt met drie van champettters die hier eerder de revue passeerden: **Luc Van der Auwera**.

Luc (°1952) vertelde ons dat hij als jongeman niet meteen aan een politieloopbaan dacht. Misschien was de champetter in zijn geboortedorp Denderhoutem niet meteen het ideale voorbeeld. Hij was wel geïmponeerd door deze afstandelijke man, een strenge champetter, een echte 'gezagsdrager', maar hij zag zichzelf meer als boekhouder door het leven gaan. Hij had zich in die functie ook al wat opgewerkt aan het ministerie, maar toen hij door platvloerse vriendjespolitiek naast een benoeming greep, keek hij uit naar andere horizons. Hij deed mee aan de meest uiteenlopende examens, ook aan een test die door de gemeente Roosdaal was uitgeschreven, ze zochten hier immers een nieuwe politieagent om het korps te verjongen. Hij had intussen de 'ideale vrouw' gevonden op de Pamelse Kwinkelaar en hoewel ze toen in Teralfene woonden, leek het hem toch een goed idee om hier zijn kans te wagen. En hij deed dat met succes: hij kreeg de post toegewezen. Hij moest wel meteen naar de politie school in Brussel, een instituut dat pas was opgericht. Van vandaag op morgen opnieuw voor 6 maand dagschool, het was even slikken. Hij deed het ginder echter voorbeeldig en kwam in 1978 als volleerd agent het korps vervoegen. Roosdaal was een paar jaar voordien begonnen aan het moderniseren van zijn politiestructuur. Commissaris Freddy Sonnevillie werd aange trokken en het was duidelijk de bedoeling dat de veldwachters stelselmatig zouden vervangen worden door agenten.

"Ik was dus de eerste agent van de gemeente Roosdaal. Toen Roosdaal in 1985 overstapte naar een 'stedelijk korps' deed ook veldwachter Jef Leemans de overstap. Zijn collega's Louis Collet en Gust Eyllenbosch waren toen al op pensioen.

Het is toen allemaal in een stroomversnelling gekomen, veel nieuwe collega's kwamen zich aandienen: Johan Hertveldt, Paul Eylenbosch (die na enkele jaren terugkeerde naar zijn vroegere dienst in Dilbeek), Peter Van Droogenbroeck, Gert Verheecke (een talentvolle jongeman die zeer jong overleed), Hedwig Bronselaer... Wij hadden onze handen meer dan vol: naast een flinke brok administratief werk was er het toezicht bij evenementen (zoals de legendarische Dikke van Pamelfeesten), wielervedstrijden, minnelijke schikkingen uitdragen, boetes afgeven, toezicht houden op de gemeenteraad, burenbemiddeling en noem maar op. Af en toe was er ook spectaculair werk zoals die keer toen we in een grote dansgelegenheid een grootscheepse inval deden.

Wij deden als plaatselijk korps, samen met de collega's van de rijkswacht, een onvervalste raid, zoals je dat wel eens in de film ziet. Maar meestal ging het er rustiger aan toe en ik kan me niet herinneren dat ik ooit één keer echt bang ben geweest. Soms kom je wel eens in een situatie terecht waarbij je je echt ongemakkelijk voelt, maar daar ben je uiteindelijk voor opgeleid."

Overigens heeft Luc Van der Auwera zijn hele loopbaan elke opleiding gevolgd die men van een goede politieman mag verwachten. Hij heeft dan ook als hoofdinspecteur-officier van de gerechtelijke politie zijn carrière afgerond in 2010. Hij heeft ook de geleidelijke overgang meegemaakt van het romantische champetterschap naar de actuele eengemaakte politiezone van Liedekerke, Ternat, Affligem en Roosdaal, de

zogenaamde TARL.

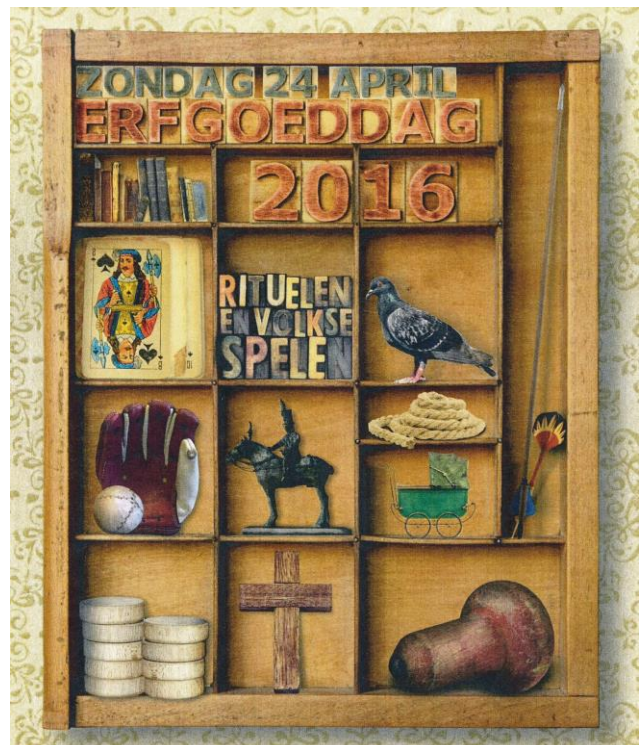
Zo is ook het laatste spoor gewist van de wetsdienaar die door zijn dorpsgenoten werd beschouwd als 'iemand van hen', minstens een goede kennis, vaak een goede vriend die, dankzij de vertrouwdheid met al de mensen die hij onder zijn hoede had, kon zorgen voor rust en orde.

Wij twijfelen er niet aan dat de meeste vrouwen en mannen die vandaag het politiekorps bevolken ook deze nobele betrachtting hebben, maar zij zullen met veel minder tijd, veel meer mensen ten dienste moeten staan, mensen die hen allicht niet meer zullen aanspreken als 'Warken, Gust of Domien'.

(WE)

Je kan op de erfgoeddag, zondag 24 april, natuurlijk op veel plaatsen terecht voor fascinerende activiteiten. Maar met Erfgoed Rausa gaan we toch onze Gooikse vrienden bezoeken. Wij spreken af om 14 uur aan de Cultuurschuur (Dorpsstraat 67 Gooik). Van daaruit kunnen wij al het moois gaan beleven dat zij voor de bezoekers hebben voorbereid.

2? 1161

BIJLAGE TOT DEN RONDZENDBRIEF VAN 18 OCTOBER 1945

Verklaring met het oog op het afgeven van een duplicaat van de identiteitskaart als Belg (of van de identiteitskaart als vreemdeling of bewijs van inschrijving in het vreemdelingenbewijs of voorlopig bewijs model G)

Ik ondergeteekende Adolf Minner
 geboren te Munneke den 15-1-16
 wonende Tammel straat Zavelberg nr 30
 van Belg nationaliteit, verklaar op mijn eerewoord mijn identiteitskaart (1) verloren te hebben,
~~of dat mijn identiteitskaart (1) mij onttolen werd,~~
 of dat mijn identiteitskaart (1) totaal vernield werd.

Bondige uiteenzetting van de omstandigheden waaronder de kaart verloren, ontvreemd of vernield werd:

Den de 2-11-45 had ik te 7 u. 's avonds de geit gemolken en heeft ze, zonder dat ik het wist, alles wat er in ^{haar tas} vernield. Twee dagen daarna herinnerde ik me en vond enkele biljetjes terug in het mest en het andere is helemaal vernield.

Datum (dag en uur), plaats, eventueel naam der getuigen, enz. *vernield*
2-11-45 te 7 u. 's avonds of
Vrijdag, te huis wonende te Tammel
Leemans Hélène Meganck Eugénie

Ingeval het origineel stuk teruggevonden wordt, verplicht ik mij er toe het duplicaat dat mij zal uitgereikt worden terug te geven.

Handteekening
Adolf Minner

in doer bewijs van inschrijving in 't vreemdelingenverblijfbewijs model C.

Iedere aanvraag om een duplicaat wordt bekendgemaakt.

Resluitwet van 24 Mei 1944 (B. S. 2 September 1944) houdende bepaling van de geallieerde legers, is opsluiting van de geallieerde legers, is opsluiting en een geldboete voorzien voor het houden van nagemaakte of valsche identiteitskaarten.

We hebben nog eens een heel plezierige uitsmijter. Onlangs toonde Ivan Retoré, de vlijtige bediende van de dienst Burgerzaken op het gemeentehuis, ons een document van meer dan 70 jaar oud. Het was een verklaring voor het verlies van een identiteitskaart die Annie Huylebroeck vond in de archieven. Zo'n triviaal voorval leidde tot een amusant stukje proza.

De toen 69-jarige Adolf Minner uit de Zavelstraat op Ledeberg heeft op Allerzielendag van 1945 dus 'zijne paspoort' verloren en vult ijverig het verplichte document in...

"Den tweeden november had ik om zeven uur 's avonds de geit gemolken en heeft ze, zonder dat ik het wist, alles wat er in mijn portefello stak vernield. Twee dagen daarna herinnerde ik het mij en vond ik enkele 'biljetjes' (prentjes) terug in het mest en het andere is helemaal vernield".

Hélène Leemans en Eugénie Meganck ondertekenen als getuigen. Vermoedelijk zal kort na dien het fotootje van de brave man op een nagelnieuwe identiteitskaart hebben geprikt.

Het beeld van de maand

In onze planning was voorzien dat in Rausa 2 een bijdrage zou komen van Maurits Van Liedekerke over Herne. Maar onze champetters hebben wat meer ruimte ingenomen dan verwacht en dus rollen we de rode loper voor Herne pas uit in Rausa 4. Onze achterflap biedt al een voorsmaakje! Fotogravenvereniging Roosdaal trok immers uit op expeditie in de Zuid-Pajotse gemeente. Een foto van Jo van den Brempt toont ons een stuk van de imposante Sint-Petrus en Pauluskerk.

